21/2 Hours **Marks:75**

Note: (1) Question No.1 is compulsory.

(2) All questions carry equal marks

(3) Support your answer with suitable examples

Q1. Read the report carefully and rearrange the facts as per inverted pyramid style. Also give a suitable headline **15**

The Union minister said there is a huge difference between costs of bitumen and these three wastes. "Bitumen is costing around Rs 45 per kg whereas the cost of these wastes is around Rs 12 per kg," the minister said.

Debadwar further said the use of 30% waste in bitumen will help a huge cost cut in road works. "The problem of safe and scientific disposal of these wastes will also be resolved. It is economic and eco-friendly initiative," Debadwar added.

Gadkari, at the inaugural programme of the Maharashtra Mayors Council's 18th meeting held in the city on Saturday, requested mayors to adopt the technology in their respective municipal corporations.

PWD and NMC chief engineer UlhasDebadwar said it is a welcome move for allowing 30% mixing of these three wastes in bitumen. "It will improve the quality of road works. These metals increase bonding in bitumen giving more life to roads. Also, voids in these metals will prevent damage to roads from water that is another major advantage," Debadwar said.

In a major announcement, Union minister for road transport, highways and shipping Nitin Gadkari on Saturday asked road developers in the state to use the mixing of 30% glass, rubber and plastic waste (10% of each component) in bitumen/tar for road works to curb the growing problem of disposable waste and reducing the cost of road works.

F97DC588E8A52B3F0029A05F9C9663B4

"My ministry (MoRTH), urban and rural development issued orders permitting mixing of rubber and plastic waste in bitumen. I came to know about advantages of mixing glass waste in bitumen from Australia. I have also obtained its results from Australia. It has to be mixed by crushing the glass waste into powder," Gadkari said.

Gadkarifurther stressed the need to increase number of electric-run buses in public transport for cutting down the fuel import and eco-friendly and cheap public transport.

Q2A. Discuss how the principles of accuracy and objectivity are sometimes compromised in today's age of 24 X 7 'breaking' news, with examples 8

Q2B. Discuss the importance of Follow-ups with the help of examples. 7

OR

Q2C. Social Media has become a new source to gather news. Discuss the pros and cons for the same. 8

Q2D. "Civic beat is an important beat in a developing society like India." Explain 7

Q3A.A reporter has to be careful when covering beats like Crime and Courts. Discuss with the help of examples 15

OR

Q3B. Discuss any two beats of your choice with the help of examples. 15

Q4A. State the ethical aspects that a journalist has to keep in mind while reporting. 8

Q4B. Discuss the media coverage of Anna Hazare's Anti-corruption Movement 7

OR

Q4C. Differentiate the coverage of a Press Conference and a Public Meeting with the help of an example. 8

Q4D. Are Sting operations justified? Discuss with the help of examples 7

F97DC588E8A52B3F0029A05F9C9663B4

Q5. Write Short Notes (ANY THREE) 15

A. Confidentiality of Sources
B. 2G Scam
C. NiraRadia Case
D. Maharashtra Irrigation Scam
E. RTI as a tool for reporters

F97DC588E8A52B3F0029A05F9C9663B4

2 ½ तास   गुण: ७५

सूचना - १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत
३) आवश्यक तिथे योग्य उदाहरणे द्या

प्र १) खालील बातमी उलट्या त्रिकोणाच्या पद्धतीने लिहा. आवश्यक असेल तिथे माहिती पुरवा. सुयोग्य मथळा द्या. (१५)

बिटुमेन ह्या शिलाजित ज्वालाग्राही खनिज पदार्थामध्ये आणि या तीन टाकाऊ पदार्थांच्या किंमतीमध्ये मोठा फरक असल्याचे केंद्रीय मंत्र्यांनी सांगितले."बिटुमेनची किंमत एका किलोला ४५ रुपये आहे, तर या टाकाऊ पदार्थांची किंमत एका किलोला १२ रुपयेच आहे," असे ते म्हणाले.

बिटुमेनमध्ये ३०% कचरा वापरल्याने रस्तेबांधणीच्या खर्चात मोठ्या प्रमाणात कपात होईल, असेही देबडवार ह्यांनी पुढे सांगितले. पुढे ते म्हणाले,"कचऱ्याची वैज्ञानिक पद्धतीने सुरक्षितरित्या विल्हेवाट लावण्याच्या समस्येचेही निराकरण ह्यामुळे होऊ शकेल. हा एक आर्थिक आणि पर्यावरणाला अनुकूल उपक्रम आहे,"

शनिवारी शहरात झालेल्या महापौर परिषदेच्या १८ व्या बैठकीच्या उद्घाटन प्रसंगी गडकरी ह्यांनी महापौरांना त्यांच्या संबंधित महानगरपालिकांमध्ये तंत्रज्ञान स्वीकारण्याची विनंती केली.

सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नागपूर महानगरपालिकेचे मुख्य अभियंता उल्हास देबडवार ह्यांनी सांगितले, "बिटुमेनमध्ये ह्या तीन टाकाऊ पदार्थांचे ३०% मिश्रण मिसळण्याचीही एक पद्धत स्वागतार्ह आहे. यामुळे रस्त्याच्या कामाची गुणवत्ता सुधारेल. ह्या धातूमुळे बिटुमेनमधील घट्टपणा वाढतो आणि रस्त्यांना अधिक आयुष्य मिळते." देबडवार पुढेम्हणाले,"त्याचप्रमाणे, या धातूंच्या पोकळीमुळे, पाण्यामुळे होणारी रस्त्यांची हानी टळू शकेल; हादेखील ह्या पद्धतीचा आणखी एक मोठा लाभ आहे".

एक मोठी घोषणा करतानाच, केंद्रीय महामार्ग आणि वाहतूक मंत्री नितिन गडकरी ह्यांनी शनिवारी रस्ते आणि मार्ग विकासकांनी त्यांच्या रस्तेबांधणीच्या कार्यांमध्ये बिटुमेनअथवा डांबरामध्ये रबर, काच आणि प्लस्टिकचा कचरा हे घटक प्रत्येकी १०% ह्याप्रमाणे एकूण ३०% मिसळले जावेत असे सुचविले, जेणेकरून कचऱ्याच्या विल्हेवाटीचा वाढता प्रश्नही सुटू शकेल आणि रस्तेबांधणीचा खर्चही कमी होईल.

''आमच्या महामार्ग आणि वाहतूक मंत्रालयाने शहरी आणि ग्रामीण विकासात रस्तेबांधणीच्या कार्यांमध्ये बिटुमेनमध्ये रबर आणि प्लास्टिकचा कचरा हे घटक मिसळण्यासपरवानगी देण्याचे आदेश काढले आहेत. बिटुमेनमध्ये काचेचा कचरा मिसळण्याच्या फायद्यांविषयी आम्हाला ऑस्ट्रेलियातून माहिती मिळाली. आम्ही ऑस्ट्रेलियातून त्याचेपरिणामदेखील मागवले आहेत. काचेचा कचरा चुरडून त्याचा अत्यंत बारीक चुरा करून तो मिसळावा लागतो," असे गडकरी ह्यांनी सांगितले.
इंधन आयातीवरील भार कमी करण्यासाठी तसेच सार्वजनिक वाहतूक ही निसर्गानुकूल आणि स्वस्त करण्यासाठी विद्युतचलित बसेसची संख्या वाढविण्याची आवश्यकता गडकरी ह्यांनी पुढे व्यक्त केली.

F97DC588E8A52B3F0029A05F9C9663B4

प्र २) अ) सध्याच्या २४ x ७ 'ब्रेकिंग न्यूज' च्या काळात अचूकता आणि वस्तुनिष्ठता या दोन तत्त्वांशी काहीवेळा कशाप्रकारे तडजोड करावी लागते ते योग्य उदाहरणांच्या मदतीने स्पष्ट करा. (०८)

प्र २) ब) पाठपुराव्याचे महत्त्व उदाहरणांच्या साहाय्याने सांगा (०७)

किंवा

प्र २) क) समाज माध्यमे (सोशल मीडिया) हा बातमी मिळवण्याचा नवा स्त्रोत आहे. याचे फायदे आणि तोटे सांगा. (०८)

प्र २) ड) भारतासारख्या विकसनशील समाजासाठी नागरी सेवा कार्यक्षेत्र अत्यंत महत्त्वाचे आहे, हे विधान स्पष्ट करा. (०७)

प्र ३) अ) गुन्हा आणि न्यायालय या कार्यक्षेत्रांमध्ये काम करताना बातमीदाराने विशेष काळजी घ्यायला हवी, याबाबत उदाहरणांद्वारे चर्चा करा. (१५)

किंवा

प्र ३) ब) तुमच्या आवडीच्या कोणत्याही दोन वार्ता कार्यक्षेत्रातील सविस्तर माहिती द्या. त्यासाठी योग्य ती उदाहरणे सांगा. (१५)

प्र ४) अ) वार्तांकन करताना बातमीदाराने कोणती नैतिकता पाळणे आवश्यक असते? (०८)

प्र ४) ब) अण्णा हजारे यांच्या भ्रष्टाचार विरोधी चळवळीचे माध्यमांनी कशाप्रकारे वार्तांकन केले होते? (०७)

किंवा

प्र ४) क) पत्रकार परिषद आणि जाहीर सभा यांच्या वार्तांकनातील फरक योग्य उदाहरणांसहित स्पष्ट करा. (०८)

प्र ४) ड) स्टिंग ऑपरेशन्स योग्य आहेत का? उदाहरणे देऊन चर्चा करा. (०७)

प्र ५) टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)

१. स्त्रोतांची गुप्तता
२. २ जी घोटाळा
३. नीरा राडिया प्रकरण
४. महाराष्ट्र पाटबंधारे घोटाळा
५. वार्ताहरासाठी माहिती अधिकाराचे हत्यार

F97DC588E8A52B3F0029A05F9C9663B4